

Pierre Bourdieu

Homo academicus

Pierre Bourdieu

Homo academicus

Spremni študiji prispevala in uredila
Slavko Gaber in **Pavel Zgaga**

Pierre Bourdieu
Homo academicus

Naslov izvirnika Homo academicus, Les Éditions de Minuit, 1984

Uredila Slavko Gaber in Pavel Zgaga

Spremni študiji Slavko Gaber in Pavel Zgaga

Prevod Matej T. Vatovec in Varja Balžalorsky

Strokovni pregled prevoda Drago Braco Rotar

Slovenski jezikovni pregled Tanja Modrijan in Mojca Dobnikar

Izdala in založila Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani

Za založnika Janez Krek, dekan

Oblikovanje naslovnice Roman Ražman

Priprava Igor Cerar

Tisk Tiskarna Littera picta d.o.o, Ljubljana

Naklada 500 izvodov

Prva izdaja, prvi natis

Ljubljana, 2012

Izdajo knjige je finančno podprla Javna agencija za knjigo
Republike Slovenije.

.....
CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

316.74:37
378(44)

BOURDIEU, Pierre

Homo academicus / Pierre Bourdieu ; spremni študiji prispevala in uredila Slavko Gaber in Pavel Zgaga ; [prevod Matej T. Vatovec in Varja Balžalorsky]. - 1. izd., 1. natis. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2012

Prevod dela: Homo academicus

ISBN 978-961-253-061-7

263170560
.....

© Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 2012

Zahvaljujem se vsem, ki so mi pomagali s tem, da so odgovarjali na moja vprašanja, mi priskrbeli dokumente in informacije, znova prebrali katero od prejšnjih različic besedila in ki bodo tu našli sled, upam zvesto, svojih nasvetov in kritik. Predhodna branja, ki sem jih lahko opravil v številčnejšem in širšem krogu kot običajno, so – vsaj po mojem mnenju – veliko prispevala k znanstvenemu nadzoru tega dela. Moji prvi bralci so mi tudi pomagali premagati tesnobo pred izdajo, saj se mi zdi, da so s tem, da so s popravki ali potrditvami iz zelo različnih zornih kotov, ki so jih lahko podali, pripomogli k temu, da se je moja analiza znebila meja, inherentnih dejstvu, da zaseda položaj v analiziranem prostoru.

Še posebno bi se rad zahvalil Yvette Delsaut, ki je sodelovala v vseh fazah od zbiranja virov in iskanja informacij do obdelave in analize podatkov, brez česar to delo ne bi bilo to, kar je.

KAZALO VSEBINE

7 Uredniška beležka

Prvo poglavje

9 »KNJIGA ZA SEŽIG«?

Drugo poglavje

45 SPOR FAKULTET

Tretje poglavje

81 VRSTE KAPITALA IN OBLIKE OBLASTI

Četrto poglavje

139 OBRAMBA KORPUSA IN PORUŠENJE RAVNOTEŽIJ

Peto poglavje

167 KRITIČNI TRENUTEK

Priloge

201 1. Uporabljeni viri

215 2.1 Morfološke transformacije fakultet [(Tabela 1 (a, b, c)].

219 2.2 Morfološke transformacije disciplin [(Tabela 2 (a, b)].

221 3. Top lestvica francoskih intelektualcev ali kdo bo sodil o legitimnosti sodnikov

237 4. Analize ujemanj

Spremni zapis

239 DVAJSET LET KASNEJE

Spremni študiji

Slavko Gaber

257 HOMO ACADEMICUS: O TISTEM, KAR OSTAJA »TUJE, KER JE PREVEČ DOMAČE«

Pavel Zgaga

271 KNJIGA, KI NE SME BITI SEŽGANA

283 Stvarno in imensko kazalo

295 Seznam tabel in grafov

IZ VSEBINE

TAKO RAZUMEMO, DA JE POLOŽAJ v univerzitetnem prostoru, kakor ga lahko definiramo z *izključno univerzitetnimi kriteriji in lastnostmi*, tesno povezan s »političnimi« stališči. Opazno je namreč, da v prostoru, ki je konstruiran na samih univerzitetnih lastnostih, bližine in oddaljenosti tesno ustrezajo »političnim« podobnostim in nasprotovanjem v sporih maja leta 1968 in *pozneje* (tako, na primer, vsi podpisniki podpornega predloga Robertu Flacelièru zasedajo v univerzitetnem prostoru položaje, ki so blizu položaja njihovega »ogroženega« kolega; na enak način profesorji, ki so javno zavzeli stališče, s peticijami, izjavami, deli itn., za ali proti gibanju maja 1968, zasedajo v univerzitetnem prostoru diametralno nasprotne položaje, kjer se tisti za postavljajo v celoti v jugozahodni sektor diagrama, tisti *proti* pa predvsem v jugovzhodnega). Če je to tako, je tako zato, ker težnja različnih profesorjev k povezovanju obrambe korpusa in obrambe zaščitenega trga, ki jim zagotavlja tesno nadzorovano šolsko publiko, variira s stopnjo, po kateri je vrednost njihovih proizvodov odvisna od stalnosti tega trga ali, če hočemo, s stopnjo, po kateri je njihova kompetenca – tj. njihov specifični kapital – odvisna od statutarnega zagotovila, ki ga daje institucija.¹ Silnost odporov, ki jo je pri najbolj tradicionalističnih učiteljih najbolj tradicionalnih disciplin povzročilo spraševanje šolske institucije in trga, na katerem jim zagotavlja monopol, je strogo proporcionalna odvisnosti njihove produkcije glede na trg: ker so pogosto skoraj brez vrednosti zunaj meja šolskega trga (zelo redko so prevedeni v tujini), so kulturne produkcije običajnih profesorjev – začeniši z njihovimi predavanji – ogrožene z devalvacijo, ki jo povzroča kriza institucije, ko pridejo na trg novih proizvodov, ki jih nudijo najbolj formalizirane in najmočnejše discipline, kot sta jezikoslovje ali družboslovje.

¹ Diferencialna odvisnost različnih vrst univerzitetnega kapitala od univerzitetnega trga je tudi dobro vidna v primeru emigracije v tujo deželo: kaže, da izguba vrednosti, ki vpliva na vse šolsko zagotovljene kulturne kapitale, močnejše zadeva primere, ki so bolj neposredno povezani s posebnostmi državne šolske ustanove, kot sta zgodovina književnosti ali pravo.